



หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การเมืองการปกครอง  
ในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.)

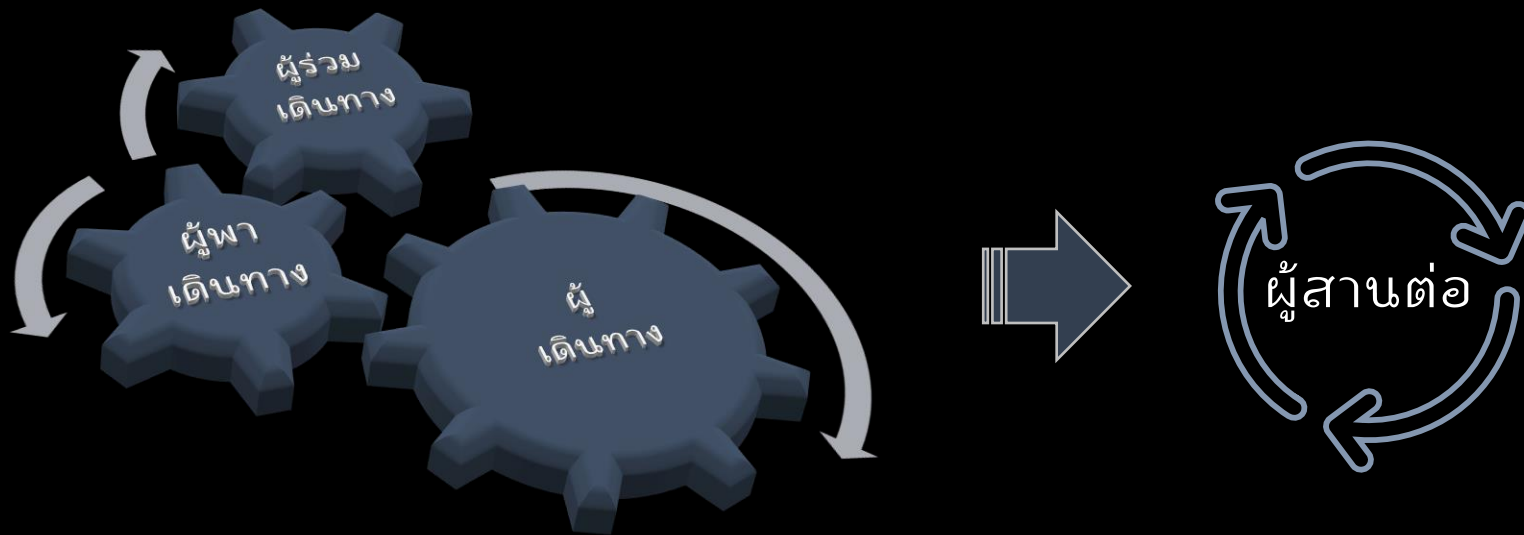
# บางกอก น้อย

โมเดลเก๋ยากจน  
ข้ามรุ่นอย่างยั่งยืน



# บางกอกน้อยโมเดล

ไม่ใช่สถานที่ แต่เป็นผู้คน

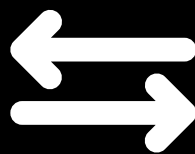




# บางกอกน้อยโมเดล

เป็นที่ที่ผู้คนมาร่วมกันหาทางออกให้กับประเด็นปัญหาสำคัญ

## การขาดข้อมูลในการวิเคราะห์



แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือตรงจุด ยั่งยืน

~~ความยากจน~~

# แนวความคิดในการเดินทางของบางกอกน้อยโมเดล - ใช้อย่างเป็นรูปธรรม

## ความยากจนหลายมิติ



## แนวทางการแก้ไขปัญหาคความยากจน การพัฒนาคนทุกช่วงวัย



## แนวทางการแก้ปัญหาคความยากจน เมนูแก้จน

อยู่รอด > พอเพียง > ยั่งยืน



ยั่งยืน

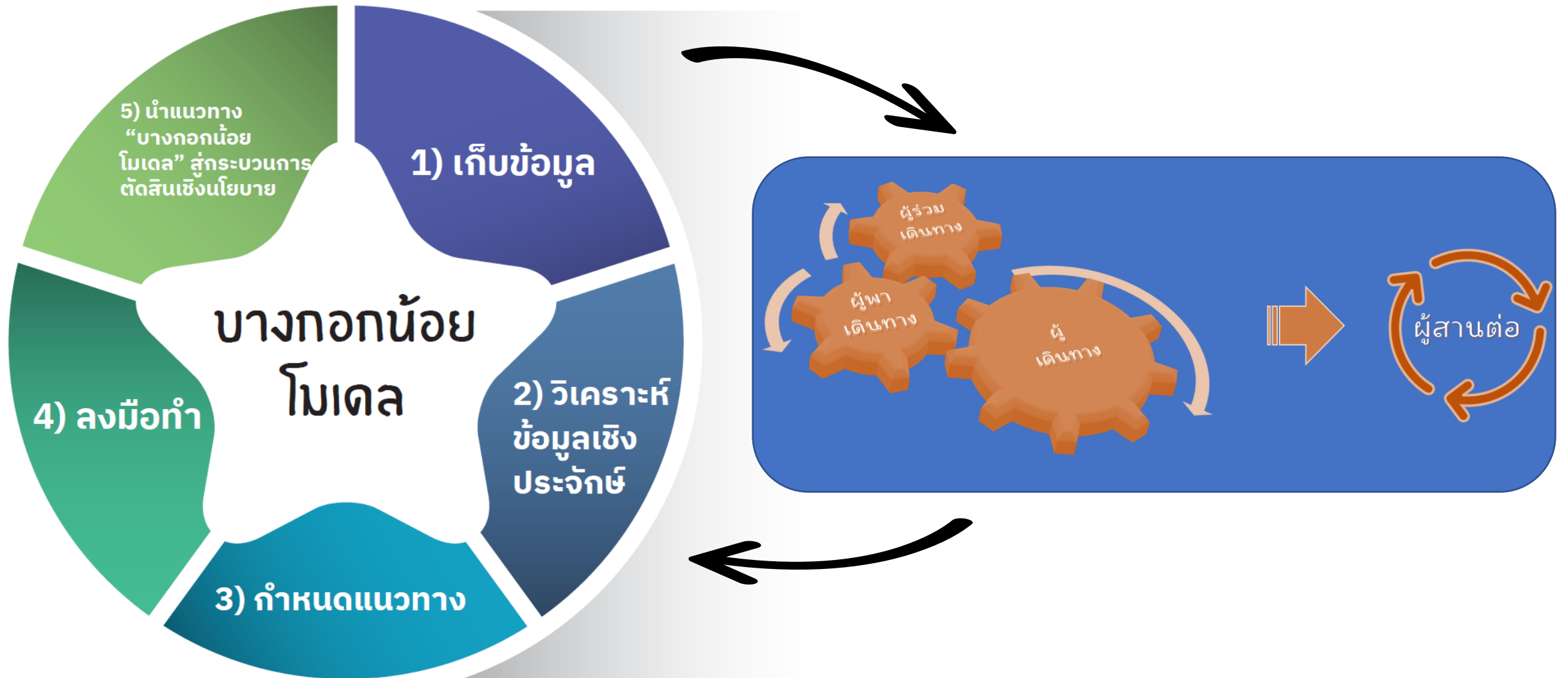
พอเพียง

อยู่รอด



# กระบวนการเชิงประจักษ์

การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย





# เก็บข้อมูล



## เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล – แบบสอบถาม และแบบสอบถามออนไลน์

### ระดับครัวเรือน

แบบสำรวจระดับครัวเรือน

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาผลกระทบของโรคโควิด-19 ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ศึกษา

ข้อมูลทั่วไป: ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม, ที่อยู่, เบอร์โทรศัพท์

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับครัวเรือน

ส่วนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของโควิด-19

ส่วนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิต

ส่วนที่ 4: ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ

ส่วนที่ 5: ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

### ระดับบุคคล

แบบสำรวจระดับบุคคล

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาผลกระทบของโรคโควิด-19 ต่อสุขภาพจิตของประชาชนในพื้นที่ศึกษา

ข้อมูลทั่วไป: ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม, ที่อยู่, เบอร์โทรศัพท์

ส่วนที่ 1: ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต

ส่วนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับวิถีชีวิต

ส่วนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ

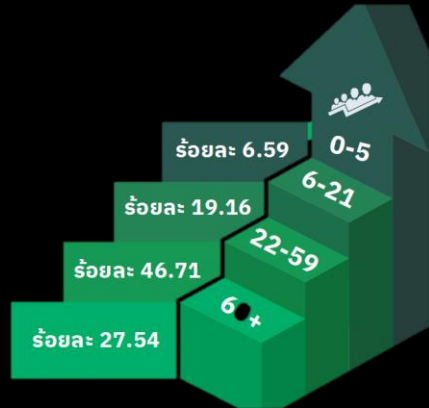
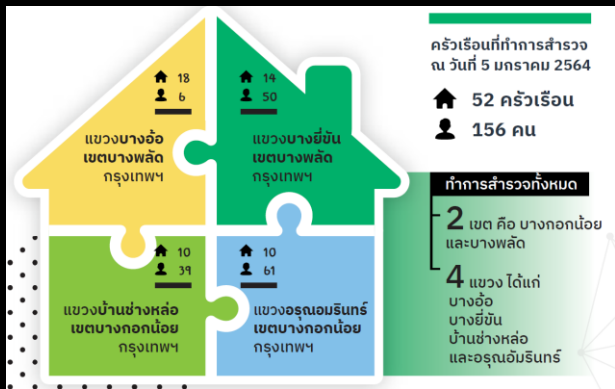
ส่วนที่ 4: ข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 5: ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพจิต





# วิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์



### สถานะทางสุขภาพ

- เกือบทุกครัวเรือนมีผู้สูงอายุ (ร้อยละ 92.5) หรือผู้พิการ (ร้อยละ 50) **ขณะที่ประชากรมากกว่า 1 ใน 3 มีโรคประจำตัว** เจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงทั้งทางร่างกาย และ/หรือ จิตใจ
- เกือบร้อยละ 20 ของผู้ป่วยไม่ได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง โดยเหตุผลหลักมาจากข้อจำกัดด้านการเงิน และไม่มีผู้บริบาลดูแล
- ความตระหนักรู้ในการป้องกันตนเองจากโรคระบาดอยู่เพียงระดับน้อย-ปานกลางที่ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง

### ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

- ครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้น้อยเป็นครัวเรือนใกล้จนโดยมีรายได้เฉลี่ย 3,541.82 บาท/คน/เดือนสูงกว่าเส้นยากจน (2,762 บาท/คน/เดือน) เพียงเล็กน้อย
- มีคนว่างงานจำนวนมากเกือบร้อยละ 25 ประชากรวัยแรงงาน ไม่มีงานทำ ขณะที่ผู้สูงวัยตอนต้น (60-65 ปี) ที่ไม่มีข้อจำกัดด้านสภาพร่างกายเกือบครึ่งหนึ่งไม่ได้ทำงาน (ร้อยละ 41.67)
- ครัวเรือนมากกว่าครึ่งมีหนี้สิน (ร้อยละ 66.67) เฉลี่ย 44,747.31 บาท/ครัวเรือน ส่วนใหญ่กู้ยืมจากกองทุนการเงินชุมชน ธนาคารพาณิชย์ โฟแนนซ์/บัตรเครดิต และเงินกู้ระบบ - วัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ คือ เพื่ออุปโภคบริโภค (ร้อยละ 64.29) เพื่อการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 12.50) และเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 10.71) - ครัวเรือนที่ไม่มีหนี้ ไม่มีหนี้เพราะขาดหลักทรัพย์สินค้ำประกัน (ร้อยละ 42.86)

### คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่

- สภาพแวดล้อมของหลายชุมชนยังต้องได้รับการพัฒนา ทั้งในเรื่องความปลอดภัยและความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของเด็กและผู้สูงอายุ
- ร้อยละ 80 ของครัวเรือนที่สำรวจ เข้าบ้านอยู่ หรือปลูกบ้านในที่ดินของผู้อื่น
- ร้อยละ 20 ของครัวเรือนต้องต่อพ่วงไฟฟ้าจากบ้านอื่นส่งผลให้ค่าไฟมีราคาสูงกว่าปกติ
- แม้ว่าครัวเรือนเกือบทั้งหมดจะเข้าถึงน้ำประปา (ร้อยละ 97.5) แต่เกือบครึ่งยังต้องซื้อน้ำดื่มเอง (ร้อยละ 47.5)

### การศึกษาและทักษะที่จำเป็น

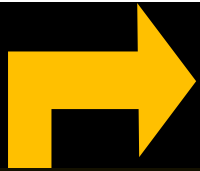
- เด็กอายุ 3-5 ปี มากกว่าครึ่งไม่ได้เข้ารับการศึกษาระดับปฐมวัย (ร้อยละ 71.43) ซึ่งอาจส่งผลต่อพัฒนาการและศักยภาพในอนาคต
- วัยแรงงานมีการศึกษาค่ากว่าการศึกษาภาคบังคับ (ไม่จบม.ต้น) และเกือบทั้งหมดไม่เคยได้รับการฝึกอบรมทักษะแรงงานเพิ่มเติม
- ทักษะที่จำเป็นอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ การคิดคำนวณ การเงิน และดิจิทัล
- เยาวชนว่างงาน-นอกระบบการศึกษา (NEETs) มีถึงเกือบร้อยละ 15 ของเยาวชนอายุ 15-24 ปี ส่งผลให้การหลุดพ้นจากความยากจนเป็นไปได้ยากขึ้น

### การเข้าถึงบริการความช่วยเหลือและการมีส่วนร่วมในสังคม

- ครัวเรือนส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน (ร้อยละ 35) และโทรทัศน์ (ร้อยละ 30) ในการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการต่างๆ ของรัฐ
- เมื่อเผชิญภาวะวิกฤต ได้รับความช่วยเหลือจากเครือข่ายชุมชนมากที่สุด (ร้อยละ 60) รองลงมาคือญาติพี่น้องเพื่อนบ้าน (ร้อยละ 17.50)
- บางชุมชนมักไม่ได้รับสิทธิ/ความช่วยเหลือ ที่พึงได้เนื่องจากไม่มีสถานะชุมชนอย่างเป็นทางการ การรองรับ (ชุมชนตึกร้างซึ่งตั้งในพื้นที่ของเอกชน ไม่มีเลขที่บ้าน)
- บางชุมชนมักได้รับสิทธิ/ความช่วยเหลือ น้อยกว่าที่ควรได้ เนื่องจากปัญหาด้านนิยามของชุมชน (ชุมชนจรัญฯ 41 ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ล้อมรอบข้างเป็นชุมชนเมือง ทำให้ได้รับสิทธิในสถานะของชุมชนเมืองแม้ว่าในความเป็นจริงจะมีลักษณะของ "ชุมชนแออัด")



# กำหนด แนวทาง



<b>ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ</b> 	<b>การศึกษาและทักษะที่จำเป็น</b> 	<b>สถานะทางสุขภาพ</b> 	<b>คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่</b> 	<b>การเข้าถึงบริการความช่วยเหลือและการมีส่วนร่วมในสังคม</b> 
<p><b>ความท้าทาย:</b> รายได้น้อย มีคนว่างงานจำนวนมาก วัยแรงงานการศึกษาต่ำ และเกือบทั้งหมดไม่เคยเข้าฝึกอบรม</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>ฝึกอบรมอาชีพและจัดหางาน</b> ฝึกอาชีพที่มีงานรองรับและเป็นงานที่สร้างรายได้เพียงพอและการเสริมสร้างความรู้ด้านการจัดการเศรษฐกิจครัวเรือน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) เยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาแล้ว 2) วัยแรงงานที่ไม่มีงานทำหรือทำงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอ และ 3) ผู้สูงวัยตอนต้น ที่ไม่มีข้อจำกัดด้านศักยภาพทางร่างกาย</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> รายได้น้อย มีคนว่างงานจำนวนมาก วัยแรงงานการศึกษาต่ำ และเกือบทั้งหมดไม่เคยเข้าฝึกอบรม</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>ฝึกอบรมอาชีพและจัดหางาน</b> ฝึกอาชีพที่มีงานรองรับและเป็นงานที่สร้างรายได้เพียงพอและการเสริมสร้างความรู้ด้านการจัดการเศรษฐกิจครัวเรือน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) เยาวชนที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษาแล้ว 2) วัยแรงงานที่ไม่มีงานทำหรือทำงานที่มีรายได้ไม่เพียงพอ และ 3) ผู้สูงวัยตอนต้น ที่ไม่มีข้อจำกัดด้านศักยภาพทางร่างกาย</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> ผู้สูงอายุและผู้ป่วยขาดผู้ดูแลมีความตระหนักรู้ในการป้องกันโรคน้อย</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>พัฒนาไกล อสส.</b> ยกระดับศักยภาพและเพิ่มบทบาทของไกล อสส. ในการดูแล ฝ้าระวัง ถ่ายทอดความรู้ทางสุขภาพแก่คนในชุมชน</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> สภาพแวดล้อมไม่ปลอดภัยไม่เอื้อต่อการอยู่อาศัย</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>ซ่อมแซมบ้านและชุมชน</b> ซ่อมแซมปรับปรุงบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมในชุมชนให้สมาชิกทุกคนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> บางชุมชนไม่ได้รับ/ได้รับความช่วยเหลือน้อยกว่าสิทธิที่พึงได้</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>พัฒนาเครือข่ายชุมชน</b> พัฒนาไกล อสส. เชื่อมโยงการทำงานระหว่างชุมชนด้วยกัน และระหว่างชุมชนกับกทม. เพื่อแบ่งปันความช่วยเหลือและทรัพยากรระหว่างกัน</p>
<p><b>ความท้าทาย:</b> รายได้น้อยคนว่างงานต้องกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>สนับสนุนปัจจัยการผลิต</b> ให้การสนับสนุนทุนปัจจัยการผลิต และสิ่งของที่เป็นจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> วัยแรงงานว่างงานจำนวนมาก เยาวชนว่างงาน – นอกการศึกษา (NEETs) ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>จัดฝึกงานภาคปฏิบัติ (Apprenticeship)</b> สถานที่ปฏิบัติงานจริงให้นักเรียน/นักศึกษาจากครัวเรือนยากจนโดยพิจารณารับเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา ในกรณีที่นักเรียน/นักศึกษามีความสนใจและมีคุณสมบัติตรงตามที่บริษัท/สถานประกอบการนั้นต้องการ</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> มีผู้สูงอายุและผู้พิการขาดผู้ดูแล</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>จัดตั้ง “ธนาคารเวลา”</b> จัดตั้งกลุ่มจิตอาสาอาสาสมัครธนาคารเวลาให้จิตอาสาดูแลผู้สูงอายุและผู้สูงอายุในชุมชน</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> ครัวเรือนเกือบครึ่งยังต้องซื้อน้ำดื่มเพื่อบริโภค</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>ติดตั้งเครื่องกรองน้ำชุมชน</b> ติดตั้งเครื่องกรองน้ำชุมชน ที่มีคุณภาพปลอดภัยและสะดวกต่อการใช้งานโดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบางและมีรายได้น้อย</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> บางชุมชนไม่ได้รับ/ได้รับความช่วยเหลือน้อยกว่าสิทธิที่พึงได้</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>สร้างช่องทางและโอกาสในการร่วมงานกับภาคส่วนอื่น ๆ</b> สนับสนุนและเผยแพร่ข้อมูล ให้ความช่วยเหลือและการสนับสนุนจากภาคส่วนอื่นๆ เข้าไปถึงชุมชนที่ได้รับความช่วยเหลือไม่เพียงพอ</p>
<p><b>ความท้าทาย:</b> รายได้น้อยคนว่างงานต้องกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>สนับสนุนปัจจัยการผลิต</b> ให้การสนับสนุนทุนปัจจัยการผลิต และสิ่งของที่เป็นจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> ประชากรมีระดับทักษะที่จำเป็นในระดับต่ำ</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>สร้างกลุ่ม “ตัวต่อจิ๊กซอว์”</b> จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครฝึกอบรมทักษะที่จำเป็น โดยเฉพาะทักษะภาษาอังกฤษและทักษะดิจิทัลเพื่อใช้ในการเรียนรู้และการประกอบอาชีพ แก่คนในชุมชน</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> ผู้สูงอายุขาดผู้ดูแลผู้สูงอายุไม่ได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>ฝึกอาชีพนักบริบาล</b> จัดฝึกอาชีพ หรือฝึกงานภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการดูแลบริบาลผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ โดยให้ผู้เข้าอบรมมาฝึกงานกับผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุจริงในชุมชน</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> ครัวเรือนบางส่วนยังต้องต่อพ่วงไฟฟ้าจากบ้านอื่น</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>ติดตั้งมิเตอร์ไฟ</b> ช่วยเหลือให้ครัวเรือนที่เดือดร้อนสามารถติดตั้งมิเตอร์ไฟของตนเอง (กรณีมีเลขที่บ้าน)</p> <p><b>ความท้าทาย:</b> ครัวเรือน 1 ใน 3 ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>จัดหาอินเทอร์เน็ต</b> จัดหาอุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในครัวเรือนยากจนที่มีเด็กวัยเรียน</p>	<p><b>ความท้าทาย:</b> ชาวสารและความช่วยเหลือมาจากผู้นำชุมชนและเครือข่ายชุมชน</p> <p><b>แนวทางการแก้ปัญหา:</b> <b>สนับสนุนการทำงานและยกระดับศักยภาพของผู้นำชุมชน</b> ยกระดับศักยภาพของผู้นำชุมชนและเครือข่ายชุมชนให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้</p>





# ลงมือทำแบบพุ่งเป้า



**นำศักยภาพของแต่ละภาคี มาประสานพลังอันยิ่งใหญ่ในการร่วมขับเคลื่อนบางกอกน้อยโมเดล**

**ผู้ร่วมเดินทาง**



ผู้นำทาง - สภาวัฒนธรรม



ผู้นำชุมชน - สส.ตู่

**ผู้ร่วมสนับสนุน การเดินทาง - ภาคี**

# ลงมือทำแบบพุ่งเป้า

**ความมั่นคง  
ทางเศรษฐกิจ**



ครัวเรือนส่วนใหญ่มีรายได้  
น้อยเป็นครัวเรือนใกล้จนโดย  
มีรายได้เฉลี่ย 3,541.82 บาท  
/คน/เดือนสูงกว่าเส้นยากจน  
(2,762 บาท /คน/เดือน) เพียง  
เล็กน้อย

ดำเนินกิจกรรมการอบรมเพิ่มทักษะและพัฒนาวิชาชีพ  
ช่างทำผม ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทักษะ การปรับทักษะ และการเพิ่ม  
ทักษะนำไปสู่การมีศักยภาพในการยกระดับรายได้ให้เกิดศักยภาพ  
ในการพึ่งพาตนเองและครอบครัวโดยทักษะที่จำเป็นต้องมีในการ  
มุ่งสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ การมีความรอบรู้ในเรื่องของ  
การเงิน โดยบ้านราชดำริ ปปร. 25 ได้ให้ความสำคัญกับการ  
จัดการการเงินขั้นพื้นฐานคือการจัดการบัญชีครัวเรือนจึงได้มีการ  
จัดกิจกรรมการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการบัญชีครัวเรือนขั้นพื้นฐาน  
เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายได้ตระหนักถึงความสำคัญของการ  
จัดบันทึกรายรับ/รายจ่ายและนำข้อมูลมาวิเคราะห์การลดราย  
จ่ายที่ไม่จำเป็น ซึ่งจะกลับมาเป็นรายได้สำหรับการพัฒนาศักยภาพ  
ของครัวเรือนต่อไป

Teach by Guru ร่วมกับ นักศึกษาหลักสูตร ปปร.25 อบรมเพิ่มทักษะและ  
พัฒนาวิชาชีพช่างทำผม “บางกอกน้อยโมเดล แก่ยากจนข้ามรุ่นอย่างยั่งยืน”



มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครสวรรค์  
โรงเรียนประสาธน์โดยสาธิตบริหารระดับสูง (ปปร.25)  
บ้านราชดำริ สถาบันพระปกเกล้า

**มอนหลักสูตร BASIC HAIRCUTTING ONLINE**  
**TEACH BY GURU**

สำหรับผู้อบรมเพิ่มทักษะ: และพัฒนาวิชาชีพช่างทำผม  
โรงเรียนบางกอกน้อยโมเดลศึกษารองถิ่นบ้านราชดำริ



**TEACH BY GURU** เปิดประสบการณ์ การเรียนรู้รูปแบบใหม่  
จาก “กูรู” ตัวจริง ของทุกวงการ

Music	Fashion & Lifestyle	Hair & Beauty
<ul style="list-style-type: none"> <li>พื้นฐาน DJ Mix เบื้องต้น Basic DJ Mix</li> <li>พื้นฐาน DJ Scratch Basic DJ Scratch</li> <li>ดูแลระดับพื้นฐาน Basic Librari</li> <li>ดูแลระดับกลาง Intermediate Librari</li> <li>การเสกกีตาร์ขั้นพื้นฐาน Basic Guitar</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>เคล็ดลับ &amp; เทคนิค Supermodel Runway &amp; Photoshoot</li> <li>การสร้างแบรนด์ และคอนเทนต์ Content Marketing</li> <li>การถ่ายภาพบุคคล และแฟชั่นเบื้องต้น Fashion Portrait &amp; Fashion Photography</li> <li>การแต่งหน้าขั้นพื้นฐาน Basic Makeup</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>พื้นฐานการกำหนดไซสออน Hair Styling</li> <li>การวัดผม-ตัดผมเบื้องต้น Basic Hair Cutting &amp; Styling</li> <li>การตัดผมขั้นพื้นฐาน Basic Hair Cutting</li> <li>การทาสีผมขั้นพื้นฐาน Basic Hair Coloring</li> <li>การเกล้าผมขั้นพื้นฐาน Basic Hair Updo</li> </ul>

TeachByGuru.com TeachByGuru TeachByGuru 063-535-2492

เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา • ถ่ายทำสวยงาม • พร้อมเสกรับเชิญชื่อดัง  
เรียนสนุกเข้าใจง่าย • แถมฟรี!! Textbook ตำราเรียน  
สมัครครั้งเดียว เรียนได้ตลอดชีวิต



## การจัดการบัญชีครัวเรือน

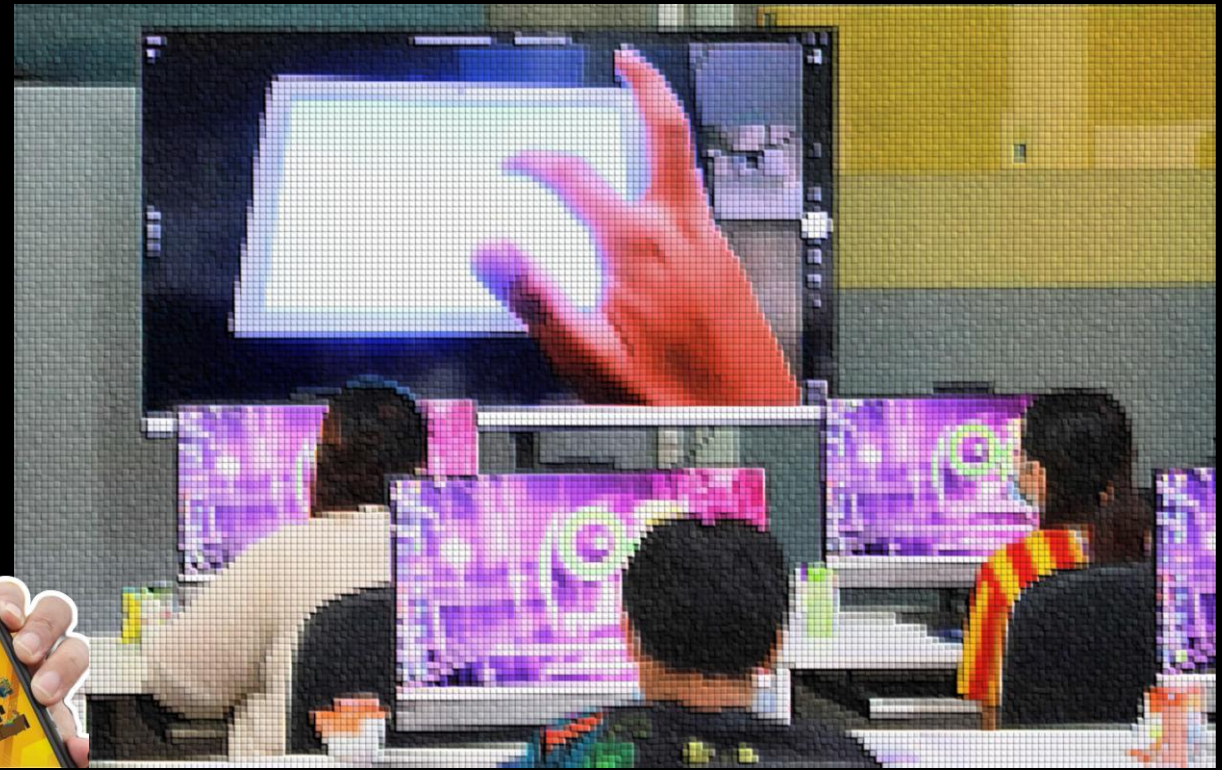


ลงมือทำแบบพุ่งเป้า

การศึกษาและ  
ทักษะที่จำเป็น



ทักษะที่จำเป็นอยู่ในระดับ  
ต่ำโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ  
การคิดคำนวณ การเงิน และ  
ดิจิทัล



## ลงมือทำแบบพุ่งเป้า

สถานะ  
ทางสุขภาพ



ความตระหนักรู้ในการป้องกัน  
ตนเองจากโรคระบาดอยู่เพียง  
ระดับน้อย-ปานกลางทั้งที่ส่วน  
ใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด  
ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง

กิจกรรมการยกระดับการเฝ้าระวังสุขภาพของ  
คนในชุมชน โดยมีการมอบแอลกอฮอล์เจลและชุดตรวจโควิด  
19 (ATK Home Use) จากการร่วมดำเนินงานของภาคีภาครัฐที่มี  
การสนับสนุนให้กับชุมชนอยู่แล้วและภาคีเครือข่ายธุรกิจเอกชนใน  
รูปแบบการทำกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม  
ขององค์กร (CSR)



# ลงมือทำแบบพุ่งเป้า

## คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่



สภาพแวดล้อมของหลายชุมชนยังต้องได้รับการพัฒนา ทั้งในเรื่องความปลอดภัยและความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของเด็กและผู้สูงอายุ



  
 ปปร.๒๕  
 สถาบันพระปกเกล้า  
 ปรับปรุงสะพานทางเดิน มีนาคม ๒๕๖๕  
 ประสานงานโดย ศ.ส.จักรพันธ์ พรนิมิตร  
 นักศึกษาหลักสูตร การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง  
 รุ่น ๒๕ (ปปร.๒๕)

ความเสี่ยง

อุบัติเหตุ

มีรายจ่าย/  
ขาดรายได้

ความยากจน  
เฉียดพลิ้น

- ปรับเปลี่ยนรูปแบบ CSR ของบริษัท
- การมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนของกองทัพ
- การมีส่วนร่วมของชุมชน
- การจัดหาแหล่งทุน เช่น โครงการงาน CSR การบริจาค



## ลงมือทำแบบพุ่งเป้า

### การเข้าถึงบริการ ความช่วยเหลือ และการมีส่วนร่วม ในสังคม



ครัวเรือนส่วนใหญ่ได้รับข่าวสาร  
ผ่านผู้นำชุมชน(ร้อยละ 35)และ  
โทรทัศน์ (ร้อยละ 30)ในการเข้า  
ถึงสิทธิและสวัสดิการต่างๆ  
ของรัฐ

แนวทางนี้ได้ถูกส่งต่อไปยัง ศจพ. เพื่อที่จะได้มีการ  
ประสานการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการ  
ปรับเพิ่มหรือพัฒนา แพลตฟอร์มดิจิทัลของประชาชน  
เพื่อการให้บริการสาธารณะ

# Model

## Model ศจพ.

---

### บางกอกน้อย Model

---



# นำเสนอ แนวทาง

๒.๑.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนาจการจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในเดือน ธันวาคม สำนักงานฯ ได้ลงพื้นที่เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา เพื่อติดตามการดำเนินการของ ศจพ. ทุกระดับ ทีมปฏิบัติการ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องของเขตบางกอกน้อย และจังหวัดสงขลา และมีทรดลองเก็บข้อมูลในพื้นที่ด้วยแบบสอบถามฉบับปรับปรุง มีระบบสารสนเทศที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้งาน เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลพื้นฐานและนำไปใช้ประกอบการพัฒนาระบบ TPMPAP ให้ครอบคลุมการดำเนินการในพื้นที่และพัฒนาให้เป็นจังหวัด/พื้นที่นำร่องตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดการความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยของ ศจพ. ต่อไป โดยในการลงพื้นที่ฯ ได้มีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ และภาคีการพัฒนาภายนอก อาทิ สถานศึกษา ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารโลก กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) กองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.) สถาบันพระปกเกล้า

เรื่องราวทั้งหมดของบางกอกน้อยโมเดลจะถูกส่งต่อไปยังบุคคลอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เกิดการทำงานร่วมกัน และเกิดพลังอันมหิพาหารนำไปสู่การแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนให้เกิดสันติสุขในโลกใบนี้

**การประชุมคณะกรรมการ  
ขจัดความยากจนและ  
พัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน  
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง  
ครั้งที่ 1/2565**

วันพุธที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 09.30 น.  
ณ สภากงตั้งดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล และ  
แอปพลิเคชัน ZOOM

**การประชุม  
คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ  
ครั้งที่ 1/2565**

วันจันทร์ที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 09.30 น.  
ณ สภากงตั้งดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล  
และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางเว็บแคม (Zoom)

### การประชุมคณะรัฐมนตรี

- (ประมาณสัปดาห์ที่สี่ของเดือนมีนาคม ๒๕๖๕)
- รายงานความก้าวหน้ายุทธศาสตร์ชาติประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
  - ข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีในการแก้ปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

### นายกรัฐมนตรีเป็นประธานฯ

**ระเบียบวาระที่ 3** ความก้าวหน้าการดำเนินการตามแนวทางฯขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

ร่วม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล โดยใช้ระบบ TPMPAP

การดำเนินการจัดตั้งระบบศจพ. นำร่อง (ศจพ. Model0)

**ผู้ร่วมดำเนินการ**

การดำเนินการของหน่วยงานตั้งเป้าดำเนินการติดตามตรวจสอบ และประเมินผล มีตนเองส่วน (๒๐) ไม่มีบริการชุมชนฯ ร่วมกับของสคก ศจพ. ในพื้นที่

หน่วยงานตั้งเป้าฯยังไม่สามารถใช้อปะโชน์จากข้อมูลในระบบในการติดตาม ตรวจสอบ แลประเมินผล

### นายกรัฐมนตรีเป็นประธานฯ

**ระเบียบวาระที่ 3.2** ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนาจการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.)

**ความก้าวหน้าการดำเนินการ**

ร่วม ผลิตชุดคู่มือฯ ชุดความรู้เรื่อง การดำเนินงาน (โดยหน่วยงาน (Knoock Knock) โดยใช้ระบบ TPMPAP

ร่วม ผลิตชุดคู่มือฯ ชุดความรู้เรื่อง การดำเนินงาน (โดยใช้ระบบ TPMPAP

ร่วม ผลิตชุดคู่มือฯ ชุดความรู้เรื่อง การดำเนินงาน (โดยใช้ระบบ TPMPAP

ร่วม ผลิตชุดคู่มือฯ ชุดความรู้เรื่อง การดำเนินงาน (โดยใช้ระบบ TPMPAP

ร่วม ผลิตชุดคู่มือฯ ชุดความรู้เรื่อง การดำเนินงาน (โดยใช้ระบบ TPMPAP

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง (ปปร.)

**บางกอกน้อยโมเดล**

อยู่รอด พอเพียง ยั่งยืน  
บ้านราชดำริ | ปปร. 25

Model

Model ศจพ.

บางกอกน้อย Model

# ผลสำเร็จของโครงการ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลลัพธ์	ผลลัพธ์	ผลกระทบ
การมีชุดข้อมูลในการวิเคราะห์สภาพความยากจนหลายมิติ	ข้อมูลในการวิเคราะห์เพื่อตอบโจทย์คนจนคือใครอยู่ที่ไหนปัญหาคืออะไร	ชุดข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและแม่นยำอย่างน้อย 30 ครั้งเรือน	ข้อมูลในการชี้เป้าหมายครัวเรือนแบบพุ่งเป้าที่มีการวิเคราะห์ปัญหาตามมิติการพัฒนา	กระบวนการปรับแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์และมีความเป็นไปได้ในการจัดเก็บข้อมูล	ประเทศไทยมีแบบสอบถามสำหรับการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาความยากจนหลายมิติที่ครอบคลุมชุมชนเมือง
ต้นแบบการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยในชุมชนเมือง	รูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม	มีกระบวนการเชิงรูปธรรมตามแนวทางของ ศจพ. ครบทั้ง 5 มิติการพัฒนา	ครัวเรือนเป้าหมายได้รับการพัฒนาตามข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สอดคล้องกับระดับขั้นการพัฒนา	ต้นแบบ “บางกอกน้อยโมเดล”	แนวทางนำใช้เมนูแก้จนในส่วนของความร่วมมือของการภาคีการพัฒนา
ต้นแบบได้ถูกนำไปใช้ในกระบวนการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กระบวนการและข้อค้นพบของโครงการกลุ่มเชิงปฏิบัติได้รับการเสนอต่อคณะกรรมการระดับชาติ	มีการนำเสนอบางกอกน้อยโมเดลต่อคณะกรรมการระดับชาติอย่างน้อย 1 คณะกรรมการ	บางกอกน้อยโมเดลเป็นหนึ่งในต้นแบบการขับเคลื่อนตามแนวทางของ ศจพ.	ข้อค้นพบจากบางกอกน้อยโมเดลนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการขับเคลื่อนงานของ ศจพ.	มีรูปแบบการแก้ปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่หน่วยงานอื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามภูมิสังคม



# ข้อเสนอแนะ



1. **พื้นที่** ต้องมีการจัดเก็บข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูล TPMAP สู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการระบุกลุ่มเป้าหมายแบบพุ่งเป้า และการออกแบบแนวทางขับเคลื่อนในลักษณะที่ตรงกับหลักฐานเชิงประจักษ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. **ภาคีการพัฒนา** ต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนดำเนินการตามเมนูแก้จน

3. **กลุ่มเป้าหมาย** มีส่วนร่วมในกระบวนการ โดยเฉพาะกระบวนการลงมือทำ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

# บางกอกน้อยโมเดล ไม่ใช่สถานที่ แต่เป็นผู้คน

ผู้คนที่นำ**ศักยภาพ**ที่ตัวเองมีอยู่มาร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศผ่านกระบวนการที่เน้นให้เห็นเป้าหมายที่มีความชัดเจน

ผู้คนที่มาร่วมเก็บข้อมูลนำไปสู่การวิเคราะห์**ข้อมูลเชิงประจักษ์**ให้เห็นภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่หรือครัวเรือน

ผู้คนที่**เปลี่ยนมุมมองของชีวิต** ผู้คนที่เปลี่ยนรูปแบบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาสู่การทำกิจกรรมเพื่อสังคม

ผู้คนที่มาร่วม**ค้นหาศักยภาพของภาคีการพัฒนา**เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาที่ไม่ต้อง  
รองบประมาณหรือโครงการเพิ่มเติม

ผู้คนที่มา**เติมเต็ม**ซึ่งกันและกันให้เกิดเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ในการร่วมกันดำเนินการ

ผู้คนที่**มองเห็นอนาคตของตัวเอง**ในการพัฒนาตนเองและครอบครัวให้สามารถหลุดพ้นจากความยากจน

ผู้คนที่**พัฒนาตนเอง**จนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างพอเพียง และผู้คนที่สามารถเพิ่มศักยภาพเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของทุก  
คนในครัวเรือนเป็นความยั่งยืนในการพัฒนา



# บางกอกน้อยโมเดล ไม่ใช่สถานที่ แต่เป็นผู้คน

## “บ้านราชดำริ ปปร.25”



**นายชัชชาติ ชำกรวี - กฤษณ์**

คนจนในชนบท อาจแค่ไม่มีที่ดินทำกิน แต่คนจนในกรุงเทพฯ มองหาอนาคตตัวเอง แบบไม่พบบางกอกน้อยโมเดล คือ ทางแก้



**นายชูรัฐ เลหาพงศ์ชนะ - อยู่**

การที่จะขจัดความยากจนข้ามรุ่นแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยถ้าคนรุ่นใหม่ไม่ได้รับการศึกษา, เสริมทักษะ พัฒนาริชาชีพและการวางแผนชีวิตที่ดีกว่าคนรุ่นก่อน



**นายพรรัตน์ กวี**

“บางกอกน้อยโมเดล” น้อมนำศาสตร์พระราชา มาเป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหาความยากจนของคนในชุมชนเมืองให้อยู่รอดพอเพียง ยั่งยืน



**นายสมศักดิ์ เจริญไพฑูรย์ - ศักดิ์**

ผมเชื่อมั่นว่าการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนได้ครับ



**ดร.โกธสร โอภาสวงการ - เจียบ**

แก้ปัญหาความยากจนช่วยชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีมีสุข



**นายณัฐวิชญ์ ศรีท่งเกื้อ - หุ่ย**

ปัญหาชุมชนเมืองถูกพูดถึงน้อยมากในปัจจุบัน เนื่องจากหลายปัจจัย หนึ่งในนั้น คือ การมีการศึกษา รายได้เพิ่มเปลี่ยนที่อยู่อาศัย, และ สถานะทางสังคม ลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน



**นายรณเทพ อนุวัฒน์ - รณ**

สวัสดิการแห่งรัฐต้องเป็นรูปธรรม ลดความเหลื่อมล้ำความยากจนต้องหมดไป



**พลเรือเอกสุภรณ์นิภัท สมานรักษ์ - ปู**

การบูรณะซ่อมแซมเส้นทางในสัญญาณชุมชนให้มีความปลอดภัยเพื่อลดอัตราการสูญเสียรายได้ของครอบครัวจากอุบัติเหตุ



**นายจเร แอ้มสวน - เรย์**

การจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อชีวิตที่ดีกว่า



**ดร.กศพร นพวิชัย - ตั้ง**

หากคุณต้องการ การสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน อย่าไปมองที่ขนาดของปัญหาแต่จงใช้ปัญญาของตัวเอง



**นายวันลัดร์ สุวรรณรัตติ - ไมโล**

ร่วมมือกัน มันช่วยได้



**พ.ต.ท.อนุรักษ์ จิระจิตร - เอ็ด**

อย่าทิ้งฝัน อย่าสิ้นศรัทธา



**นายชุมพล สุรพิทยานนท์ - โทะ**

การดูแลสุขภาพ สุขอนามัยของคนในชุมชนให้แข็งแรงเพื่อให้สามารถสร้างอาชีพและรายได้ ที่จะช่วยขจัดความยากจนข้ามรุ่นของบางกอกน้อยโมเดล



**น.ส.เพชรชมพู กิจบูรณะ - เพช**

การลงทุนกับการศึกษาและการพัฒนาทักษะวิชาชีพถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดบางกอกน้อยโมเดลเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างรากฐานที่มั่นคงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของชุมชนต่อไป



**นายเอกพล ไวกัญลิตต์ - เอก**

ขอบคุณบ้านราชดำริที่ทำให้ผมได้เห็นปัญหาที่หน้างานจริง ๆ ครับ ผมดีใจที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการดี ๆ นี้ครับ



สถาบันพระปกเกล้า  
*King Prajishipok's Institute*



เพราะพวกเรา “ปปร. 25” คือ

ผู้นำในการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมประชาธิปไตย